

Historien bakom Bergmans Möbler

Johnny Bergman

År 2017 slog det anrika företaget Bergmans Möbler i Lönsboda igen dörrarna för gott efter en drygt 100-årig tillvaro som möbelaffär och möbeltillverkare. Flera är de lönsbodabor som har möblerat sina hem med möbler från butiken i hörnet av Östra Järnvägsgatan och Östra Storgatan. Men det var också många kunder som kom långväga ifrån och inte hörde till den egna kommunen.

Från början var det möbelsnickare Bror Sven Bergman, som lade grunden till företaget.

Hans start i livet var inte avundsvärd. Han föddes i Långaryd utanför Värnamo år 1879. Redan som ettåring blev han moderlös, när hans mamma dog i Oderljunga i Perstorps församling.

Fr.v. Sven, Inga, Torsten, Bror och Åke Bergman

Två år senare emigrerade hans pappa Ola, som nu var änkeman, till Amerika och lämnade kvar Bror och hans syster Elina. De fick nu flytta till mormor och morfar i Halmstad. Där fick han en trygg och fin uppväxt.

Pensionären B.S. Bergman

Som 14-åring började han som lärling vid Strandbergs verkstad i Halmstad.

Lärlingstiden varade i fem år. Som lön fick han 75 öre i veckan. Andra lärlingsåret premierades han med ett par byxor. och löneförhöjning till 2:50 kr i veckan.

Redan kl 6 på morgonen började arbetet och höll på till kl 7 på kvällen. Vid sidan om detta tillverkade Bror en tvättkommod. Allt gjordes för hand, eftersom det saknades maskinell

utrustning. Många gånger fick han "klosåga" för hand så armarna nästan domnade.

Efter fem års utbildning fick B.S. sitt gesällbrev. Han utbildade sig sedan vidare i Helsingborg och fortsatte sin yrkesbana i Växjö, där han tog anställning vid J. P. Jönssons snickarefirma. Under tiden i Växjö träffade han sin blivande maka, Inga Stridsberg.

Flyttade till Lönsboda

Efter några år bestämde han sig för att tillsammans med några kolleger starta upp en helt ny snickerifirma. Det gick dock inte så bra som han väntat sig utan han valde att hoppa av firman.

I en tidning upptäckte han en annons, där August Jönssons snickerifabrik i Lönsboda sökte snickare.

Familjen Bergman bestämde sig för att söka den utannonserade tjänsten och år 1913 flyttade man till Lönsboda. Där bosatte man sig på Tosthultsvägen, granne med korgmakare Arvid Persson.

Nu började B.S., som han kallades, sitt arbete som möbelsnickare. Men redan efter ett år sa han upp sig hos August Jönssons och startade egen möbeltillverkning, eftersom han inte ville tillverka fönster och dörrar utan möbler. Han ville också "rå sig själv" och inte vara anställd. Hans affärsidé var att tillverka möbler på beställning.

Bönderna kom själva med sina bräder och talade om hur möblerna skulle se ut. Men i vissa fall hade kunden med sig en egen ritning. Kyrkoherdens fru Bernhoff gjorde t.ex. egna beställningar på möbler som hon ritade och Bror tillverkade. Dessa kan än idag beskådas i Bygdegården.

Fru Bernhoff spred goda rykten om Bror till andra prästgårdar och fler beställningar kom in genom det. Han hade inga maskiner den första tiden utan begav sig till Henrik Lindbergs såg och fick hjälp av dem att i verkstaden rikta bräderna i deras hyvel. Lindbergs lät honom också låna en del verktyg. Bror hade hyrt in sig i Karlsabygget i lokalen med röd träfasad som William Nilsson senare använde till sitt skomakeri.

B. S. Bergman i Växjö

*Bror och Ingas hus på
Kyrkogatan.
Inne på gården byggs
verkstaden.*

1921 byggde han sitt boningshus på Kyrkogatan 3 och lät också uppföra en verkstadslokal på gårdsplanen.

Verksamheten expanderade nu och snart var två av de tre barnen också involverade i möbeltillverkningen.

Inga och B.S. Bergman hade tre söner. Den äldste, Sven, började efter skolan som järnhandelsbiträde i Carlessons affär i Lönsboda. I början på 1930-talet anställdes han som resande för Adolf Ståhls AB i Eskilstuna. De andra två söner, Torsten och Åke, valde att stanna kvar hemma i Brors snickerifirma. Verksamheten expanderade och försäljningen bedrevs även med hjälp av resanden, som sålde möblerna vidare till andra möbelaffärer.

År 1944, kände de två söner sig mogna för att själva ta hand om möbelförsäljningen från sin far, som nu enbart koncentrerade sig på tillverkningen.

Första möbelaffären byggs

Två år senare var den första möbelaffären färdig, där man sålde både egentillverkade och inköpta möbler. Alla Bergmans affärslokaler byggdes på samma tomt, men expanderade i etapper.

Den första tiden levererades möblerna med bilsläp av Åke på kvällstid. Bilar var inte så

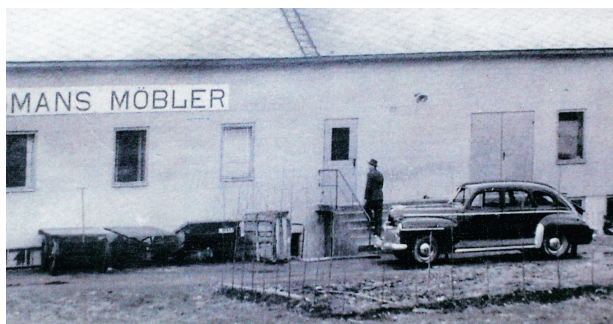
Första möbelaffären (1946) med två skyltfönster.

vanliga på den tiden och ibland kom kunderna med tåg och i några fall erbjöd man sig att hämta kunderna med bil. ”Allt för kunden” var mottot man levde efter.

Det var också vanligt att ett möbelköp inte gällde bara enstaka möbler utan inredning av en hel lägenhet eller villa. I dessa fall slutade köpet ofta med att paret bjöds på kaffe och kakor hemma i bostaden hos Ruth och Åke Bergman på Kyrkogatan.

Bröderna Torsten (t.v.) och Åke Bergman startade möbelaffär 1944. Torsten förestod tillverkningen och Åke tog hand om försäljningen.

Åke Bergmans privata De Soto, bilsläp och flera olika kärror, som användes för enkla transporter.

Möbelaffären utvidgas

År 1954 utökades affärslokalen med en vinkelbyggnad utmed Östra Storgatan, som innebar en större utställningsyta på hela 1.000 kvm och nu med totalt sex skyltfönster.

I en tidningsartikel från denna tid påpekas det att man kan visa upp det senaste inom branschen och att hälften av de möbler som säljs är egen tillverkning.

Det tilläggs också att ”företaget nu har närmare 15-talet anställda. Då det gäller inredningsdetaljer och möblering så kan man med stort förtroende vända sig till försäljare Gösta Frostensson, som genom sin stora erfarenhet är väl skickad att ge goda möbleringsråd”.

Förändrat möbelmode

I en del av tidningsartiklarna om Bergmans Möbler från slutet av 1950-talet och början av 1960-talet diskuteras moden och trender inom möbelförsäljningen.

Efter att ha beklagat sig över den kärva möbelbranschen, övergår Åke Bergman till att

Den tillbyggda möbelaffären från 1954.

Här är personalen på tapetserareverkstaden och snickareverkstaden uppställda för fotografering, främre raden fr v Rune Rask, Kurt Olofsson, John "Putte" Lövgren, Harry Persson, Bertil Svensson, B.S. Bergman, Malte Holmkvist, Sten Bergman och Bertil "Gasse" Ohlsson. Bakre raden fr v Lennart Svensson, Harry Nilsson, Lennart Svensson, Erik Böckman samt Gert Hansson.

berätta om att möbelproduktionen numera går helt i televisionens fotspår. Det blir TV-soffor, TV-fåtöljer, TV-bord, TV-skåp och mycket annat TV för hela slanten.

- I början på 1900-talet var ek det populäraste träslaget, men nu på 1950-talet går inget annat än möbler i teak.

- Övriga träslag är ytterst sällsynta. I sovrummet är det de städvänliga svängbäddarna som gäller.

Kennedy-gungstolen

Gungstolen har också kommit igen. En nyhet är hämtad direkt från Vita Huset och kallas "Kennedy-gungstolen".

Gräsmattan framför möbelfaffären användes för att visa trädgårdsmöbler och ibland också för tältmöten.

Personalfest i slutet av 1960-talet, när Anna Johnsson från Gylsboda avtackas, fr v Malte Holmkvist, Anna Johnsson, Gösta Frostensson, Elisabeth Bergman, Bertil Ohlsson, Anne-Marie Hansson, Jan Bergman, Åke Bergman och Torsten Bergman med kristallskålen i handen.

Den säljer bäst av alla gungstolar, eftersom den är bekvämare än andra och stoppad i både sits och rygg. Nässjö stolfabrik tillverkar den på licens från USA.

År 1973 övertog tredje generationen företaget, när Åke Bergmans fem barn gick in som ensamma ägare till företaget. En tillbyggnad av möbelaffären gjordes strax efter, som gav en fördubbling av affärsytan till 2 000 kvm.

Senare byggdes också ett modernt lager mittemot Trio Perfekta på 700 kvm, vilket gav en smidigare lagerhantering och in- och utlastning.

Möbelstallet, Killeberg

År 1979 övertog man möbelfirman Möbelstallet i Killeberg, som blev filial till Lönsboda-företaget fram till år 1983, då man drog sig tillbaka från Killeberg. I stället koncentrerades då försäljningen till Lönsboda.

År 1989 gjordes så den sista tillbyggnaden, som ger lokalerna en hiss och en tredje våning. Nu blev ytan totalt 2500 kvm. Försäljningen gick strålande under hela 80-talet och man nådde sin bästa omsättning någonsin år 1991 med över 14 miljoners försäljning.

Från Percy, Johnny, Elisabeth, Jan och Anders Bergman samlade vid övertagandet av möbelaffären år 1973. I bakre raden syns tidigare ägaren Torsten Bergman och konorist Eva Svensson och försäljningschef Gösta Frostensson, som arbetade i 50 år vid företaget.

Från början var Bergmans Möbler en fristående möbelaffär, men med tiden kom tankarna på att ansluta sig till en möbelkedja för inköpssamarbete. År 1969 anslöt man sig till en mindre kedja, ERFA. Detta var mycket fruktbärande och gav ett stort erfarenhetsutbyte och gemensam möbelkatalog.

Möbelkatalog gav bra gensvar

Första gången man delade ut katalogen blev det en påtaglig reaktion och många nya kunder hittade vägen till Lönsboda.

Sedan dök chansen upp år 1978 att gå med i landets största möbelkedja MIO med 70 samarbetande möbelaffärer över hela landet. Samarbetet rörde både gemensam möbelkatalog och inköpssamarbete, som gav möjlighet att hålla mycket konkurrenskraftiga priser. Ett 20-tal år senare lämnade man kedjan och blev fri möbelaffär.

Under alla år har Bergmans Möbler haft förmånen att ha tillgång till lojal och duktig personal. Flera av dem har varit riktiga trotjänare, som lagt ner hela sitt yrkesverksamma liv i företaget.

Trotjänare i företaget

Till dem hör Gösta Frostensson, Eva Svensson, Per-Olof Johansson och Gert Hansson. De har alla arbetat mellan 45-50 år i företaget och betytt mycket för att allt ska fungera i det vardagliga slitet.

Personalen år 1994. Fr.v. Gert Hansson, Eva Svensson, Per-Olof Johansson, Anders Bergman, Gösta Frostensson och Alva-Britt Malmberg. Den senare arbetade från början på Möbelstallet, men följde med över til Lönsbodabutiken när Möbelstallet avvecklades.

Gösta var i huvudsak sysselsatt med försäljning, Eva skötte kontoret och Per-Olof var lagerchef, som levererade möbler ut till konsumenterna.

Möbelaffären läggs ned

Alla de fem syskonen Bergman var delägare i företaget och av dem var Anders den som också arbetade 45 år i företaget. Johnny var aktiv där i 35 år och de övriga tre arbetade där mer sporadiskt.

Bergmans lagerlokal köptes av Elisabeth Bergman i samband med nedläggningen. Hon är den enda av syskonen som bor kvar i Lönsboda.

Personalen de sista åren. Fr.v. Eva Bergman, Anders Bergman, Johnny Bergman, Mona Reimer, Eva Ajnemark och Per-Olof Johansson.

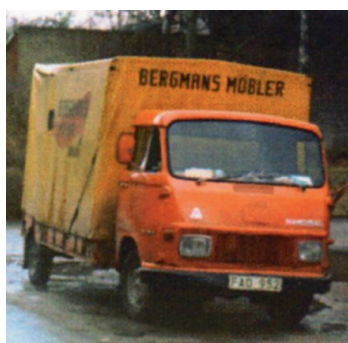
Möbelaffären på Ö. Järnvägsgatan, som den såg ut den sista tiden av sin aktiva verksamhet.

De sista åren var det flera möbelföretag i närheten, som också upphörde. Det gällde Paulssons Möbler i Vinslöv, EM-möbler (Lindkvists) i Olofström och Glimåkra Möbelaffär.

Slutet kom år 2017

År 2017 blev det sista året för Bergmans Möbler i Lönsboda. Alla syskon var nu pensionärer och efter flera fruktlösa försök att sälja företaget, kunde man till sist få kontakt med ett Lönsbodapar, Malin och Ted Jönsson, som köpte affärslokalen efter det att en total utförsäljning skett.

Om man vill skoja lite, kan man säga att de kom in i affären för att köpa en TV-bänk, men besöket slutade med att de köpte hela affären. Idag har idrottsföreningen LGIF loppisförsäljning i en del av lokalen, men stora delar av utställningsytorna gapar ännu så länge tomma.

Några av de lastbilar som Bergmans använde för att leverera med. Från början var det ett bilsläp och parallellt med det en 2-hjuls och en 4-hjulskärria, som drogs för hand.